

Ristikheinaleht

Nr 1 (153), kevad 2023

KUIDAS MÕELDI **HÄID MÕTTEID?** • VAHETUSED **JUHATUSES**
• TAASKORD **AASTAKOOSOLEKUL** • KES ON **LÄHTE ORAVA**
LIPKOND? • JÕHVIKATE JAHT **RÄÄTSADEL** • JALUTUSKÄIK
LÄBI AJA **TÄNULÕUNAL** • KES SAI **AASTA SALGAJUHIKS?** •

JÄLLE KEVAD!

Talv küll venib kui kaameli tatt siit Eestist lahkudes, kuid krookused ja ka esimesed nartsissid on juba aprilli algusest piiluma hakanud. See töötab vaid üht. Gaidide välihoaeg on taas avatud ning kõige paremad seiklused ootavad juba, et koti pakiksid. Enne veel, kui telki kolime, vaatame tagasi möödunud poolaastale. Võib-olla oli üritusi, mis pakkusid Sulle huvi, kuid kuhu ei jõudnud või vastupidi jõudsid kõigile ning tahad neid uuesti meenutada. Nüüd on sul võimalus lugeda teiste muljeid ning uurida piltidelt, mida lähedat ette võeti. Mõnel teist on kindlasti ka võimalik nende kaante vahelt enda kirjutisi ja pilte leida! Suur aitäh, et andsid oma panuse gaidluse ajaloo talletamisse! Aga nüüd juba kotti pakkima, sest suvi täis kohalikke ja välismaiseid laagreid, talguid Laosel ja muud vahvat ootab Sind pikisilmi. Kohtume peagi!

Peatoimetaja
gdj Kaire Jürgenson

Päkapikud reas.

3D masin lõi laineid.

Kõige noorem gaid – Johanna.

Paus Käsmu Meremuseumis sooja tee ja maitstva koogiga.

Vanemgaidide tegevusrohked talverõõmud Võsul

Vanemgaidide talverõõmud möödusid sel korral veidi teisiti kui eelnevatel aastatel, sest Kääriku asemel leidsime end hoopis Võsult Rannaliiva puhkemajast. Reede õhtu sisustas maitsev õhtusöök, telekast näidatavatele iluuisukavadele väga professionaalse hinnangu andmine, lihtsalt hea seltskonna nautimine ja minu ning Grete jaoks ka kuldvillaku kokukeevitamine hilistel õhtutundidel. Laupäeva hommikul moodustasime väikesed grupid ja suundusime telefoniäpis *Actionbound* loodud matkale, mille ülesanded avanesid, kui

olime jõudnud punkti piisavasse lähedusse. Punktides kontrolliti meie loendamiskust nii lippude kui linnupesade puhul, lasti luuleandel särada ning pandi proovile meie tähelepanelikkus. Matka poole peal saime külastada Käsmu Meremuuseumit, kus võeti meid vastu sooja tee ja põnevate juttudega. Tagasi

Võsule jõudes käisime O kõrtsis lõunat söömas ning pärastlõuna möödus eelneval õhtul koostatud kuldvillakut mängides, mille käigus said teised meenutada meeldejäädavaid seikuid gaidirajal, panna koku väga sisse zoomitud pilte ja juhatuse liikmeid ning õpiti ehk midagi uut eriti kummaliste olümpialade kohta. Õhtul

nautisime sauna ja mullivanni ning mängisime erinevaid lauamänge. Pühapäeval oli kõigil võimalus oma avaliku esinemise närviproovile panna, sest anti vaid pisut aega, et koostada oma lemmikteemal mini *TED-talk* ja see teistele ette kanda. Teemasid oli seinast seinast ja hommik kujunes ülimalt huvitavaks. Lõpetuseks tagasisidestasime pisut talverõõme ja gaidide liidu tegevuskava üldisemalt. Väga tore oli näha gaide, kes viimasel ajal ehk nii palju pole pildis olnud ja tutvuda täiesti uute inimestega, kes alles esimest korda gaidiüritusel käisid.

gdj Sirli Staub

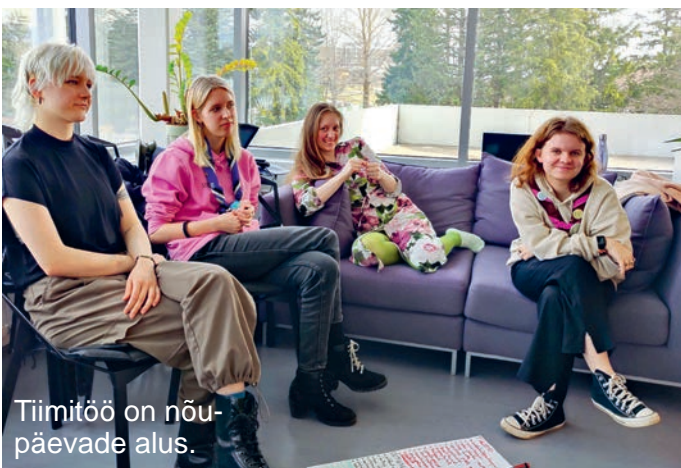
Igal gaidil on alati sõprus-sõlm varuks.

Järgukava uuendamise töötuba.

Fotod: Kirke Kalamats

Mis sind motiveerib kohale tulema?

Tiimitöö on nõupäevade alus.

Kandideerivate juhatusel liikmete paneel.

Mille üle nõu pead murti?

Mis muu ikka aasta-koosolekule eelneda saab kui ühed gaidlikud nõupäevad. Sel aastal saadi kokku Pärnu Rannastaadioni hostelis.

ea algus gaidiüritusele on ikka üks korralik kõhuta. Statka resto pakkus mitu korralikku söögikorda koos vaimuka seinahuumoriga. Minu isiklik lemmiklause seinalt – “Many have eaten here, few have died”.

Nii, kust siis alustada. Peagaid Miia sõnavõtuga saime ka nõupäevad käima tõmmatud – nii mõnigi võttis sõna aasta jooksul tekkinud teemade kohta, et arutada muutuseid või koguda tagasisidet.

Meie kallid sinipäine Kirke tõi üles üha suureneva probleemi gaidluses. Miks me ikkagi seda teeme? Mida meie kui juhid sellest üldse saame? Nagu ikka arvata, siis nii noorte kui ka kogenumate

gaidide peamine mure on sama: puuduv aeg. See pani mõtlema, kuidas mõne asja peale loovutame suure osa oma ajast, kuid teise jaoks on ka üks tund nädalas liiga palju. Saan öelda, et kui gaidlus on südamelähedane, siis sellele aja leidmine pole mingi peavalu.

Miia pani meid aga ajusid ragistama gaidide sündmuste kohta. Kas on meil ikka vaja mitut motivatsiooniüritust aastas, kui kohale tulijaid on võimalik ühe-kahe käe peal üles lugeda? Osalejate tagasisidest oli aru saada, et varasem karantiini kogemus andis nii gaidijuhtidele kui ka vanemgaididele mõista, et rohkem on soovi teha salgapõhiseid üritusi ning laagreid. Samuti andis rahvas ühehäälsest mõista, et aasta jooksul on ikka liiga vähe matkasid – mis gaid sa oled, kui metsa vaid korra suvelaagri jooksul saab. Hiljem näitas Miia ka Leaga koos muudetud ametlikke

Meie ühed kõige värskemad tatsajad.

Miia lemmik töövahend on kleepmärkmed.

õupäevadel

faile, mida kindlasti paljud esmakordselt nägid.

Nagu meile kõigile nüüdseks teada, alustas Mark järgukava muutmise protsessiga. Uuenevate aegade on suurenenud vajadus lisada teemasid, mida lastega käsitleda: interneti ohutus, majanduslik toimetulek, füüsiline ja vaimne tervis jne. Loodame, et neid muutuseid on juba peagi uues ja parenevas järgukavas näha.

Nõupäevade tähtsamaiks hetkeks oli kindlasti uutele juhatusele liikmeteks kandideerivatele noortele Tiia modereeritud juhatuste liikmete paneel. Aga ei hakka sellest pikemalt lobisema – lõpptulemus on juba kõigile teada!

Last but not least, meie imearmas Maria Bulak tõi noortele gaididele väga kõrvuteritava uudise: Laose laagriala on nüüd avatud ka rentimiseks väljaspool organisatsiooni ning meie oma gaidid saavad aidata selle elluviimisel suvel. Laose saaks endale vaheldu-

valt erinevad valvurid ning täiskasvanud gaidid veidi kommiraha tasku looduses olemise nautimise eest.

Aastakoosolekule tuli üle pika aja palju-palju rahvast, isegi Tori noored olid kohal. Hääletati väga mitme erineva teema kohta ja kõige tähtsamaks ikka vabanenud juhatuse positsioonidele uute liikmete valimine. Palju õnne kõigile neile! Ülejäänud teemadeks olid põhiliselt aruanded ning lihtsalt kokkuvõtteid eelneva aasta tegevustest. Minu isiklik lemmikhetk oli ikka gaidivormi kandmise teema. Erineva kasvatuselapsed mõtleavad erinevalt, kuid aastakoosolekul sai ikkagi aru, et noorte hellakeste ja värsket gaidide jaoks on vorm pidulik riie ning igapäevaelus nad seda ei soovi kanda. Üks on vähemalt kindel, vorm näitab kuuluvust ning seega iga vormi kandev laps on õnnelik meie pere liige.

gdj Karina Prants

Laagriala juhi sütitav naeratus.

Millised üritused toetavad salga tegevust?

Taaskord üheskoos aastakoosolekul

Meie särav peagaid Miia.

19. märtsil toimus aastakoosolek Pärnu Rannastaadionil. Üle pika aja sai see toimuda nii, et saime näost näkku kokku. Kusjuures ka viimane aastakoosolek, mis ühises ruumis toimus, oli Pärnus ning ka siis sain mina sellest Ristikheinalehte kirjutada!

akati saabuma kella 10 ajal ning endale sai võtta õiged mandaadid ning nende eest allkirja anda. See operatsioon tehtud, oli 30 minutit aega, et niisama juttu rääkida. Pärast seda alustati aastakoosolekuga.

Alustuseks laulsime kõik koos gaidide hünni ja vaatasime üle, mis on päevakorras kirjas. Esimesena oli tagasisaade 2022. aastale. Kuulati ära tegevusaruanne, majandusaruanne, revisjonikomisjoni aruanne ja EGL ja ESÜ Sihtasutuse aruanne. Saime teada, et kõik oli üpris hästi sujunud ja suuri probleeme polnud tekkinud. Pärast seda oli väike paus, kus sai jällegi juttu rääkida ja värsket õhku vahepeal hingata. Lisaks oli õige hetk täita tagasiside küsitlust 2022. aastale.

Järgmises aastakoosoleku pooles alustasime 2023. aasta planeerimist.

Esimesena kuulati ja kinnitati ära tegevuskava, eelarve ja liikmemaks. Teiseks oli juhatuse liikmete arvu kinnitamine ja uute liikmete valimine. Seekord valiti lausa neli uut juhatuse liiget! Uueks majandusjuhiks sai Mark Bulak, programmijuhiks Sirli Staub, välissekretäriks Mirjam Maasalu ja koolitusjuhiks Kadi Sagor. Samuti valiti revisjonikomisjoni 2 uut liiget. Nendeks said Annabel Klein ja Kristel Lehtme. EGL ja ESÜ Sihtasutuse juhatuses sai Kirke Kalamatsil küll kaks aastat täis, aga ainukese kandidaadina sellele kohale jätkab ta seal. Pärast seda rääkis peagaid Miia Kraun uuendatud kodukorras ja selle lisadest ning arengukavast. Siis tulid jutuks nõupäevadel algatatud küsimused. Nõupäevadelt tuli üks küsimus ja selleks oli, et millal peaksid hellakesed, hundakesed ja gaidid kätte saama oma vormi ja kuidas üldse peaks seda kandma. Oli palju erinevaid arvamusi, aga lõpuks jäeti see nii, et iga gaidijuht valib ise, kuidas tema salk

käituma peaks. Lõpus toimus gaidijuhtide tänamine, kuna nad on väga tublit tööd teinud. Kui koosolek sai läbi, siis läksime kõik õue ja nagu traditsiooniks, tegime kõik koos ühispildi.

vgd Annaliis Koemets

Kodukorra lisade ajakohastamise eest tänu Leale.

Aastakoosoleku läbivijja Tiia.

Mandaatide kontroll.

Fotod: Kirke Kalamats

Pilt karges märtsikuu õhus.

Suur tänu tehtud töö eest revisjonikomisjonis, Raine.

Uus revisjonikomisjoni koosseis.

Välissekretärist programmijuhiks.

Programmijuhist majandusjuhiks.

Suur aitäh majandusjuht Tiinale.

Värske koolitusjuht Kadi.

HEADE MÖTETE PÄEV

Matk viis Lasnamäelt alla Pirita jõe äärde.

Heade Mõtete Päeval 22. veebruaril tähistasime gaidluse ja skautluse rajajate sünnipäevasid. Selle puhul toimus meil nädalavahetuse laager, kust ei puudunud matk, disko ega töötoad. Seekord kogunesime Kuristiku Gümnaasiumisse Tallinnas ning laagrit korraldas ei keegi muu kui Kuristiku üksus.

HMP Panda pilgu läbi

Selleaastane Heade Mõtete Päeva laager "Salliralli" toimus meie kodus Tallinnas. Saabusime talvisel vabariigi aastapäeva pärastlõunal Kuristiku Gümnaasiumi, kus võttis meid vastu energiast pakatav Killu, kes oli laagri üks korraldajatest. Seejärel oli meil aega ennast sisse seada. Öhtupoole mängisime isamaalist kuldviljakut, erinevaid meeskonnamänge ja vaatasime filmi.

Laagri teisel päeval, nagu tavaliselt, oli matk, aga see ei olnud tavaline matk. Matkajatel oli kaart matka trajektooriga, kuid seal ei olnud märgitud matkapunkte. Punkte viisid läbi matkagrupiga kaasas olevad Südamesallikud, kellena

Pandadel oli võimalus matkast osavõtta. Matk viis meid kaunisse Botaanikaaeda. Pärast matka toimusid erinevad töötoad. Teine päev lõppes sallilise aedviljadiskoga, kus kõik osalised olid riietunud erinevateks aedviljadeks. Muidugi tuli kaelas kanda ka salli, mis oli laagri teemaks. Oleme kõik kui ühe suure sooja salli koed.

Oligi aeg laagri viimaseks päevaks. Viimase päeva hommikul andsime tagasisidet laagri kohta ja lõpetasime laagri. Oligi kätte jõudnud aeg kojuminekuks.

Laager oli fantastiline, aitäh Kuristiku üksusele selle korraldamise eest! Lisaks saab veel tänada laagri kokkasid imemaitsva toidu eest.

vgd Kairiin Soosaar

Pandade südantsoojendav esitus Ursula Tifferist.

Põhiline laagri korraldusmeeskond.

Millise sallitujuga hindad laagrikogemust?

Tori-Kuristiku Lillekeste matkarühm.

Fotod: Kirke Kalamäe, Karre Järgenson

Ületamas Kloostrimetsa ripp silla.

HMP Tori Kuradikese pilgu läbi

Reede õhtul, kui laagrisse saabusime, oli esimeseks tegevuseks isamaaline kuldvillak, sest sellel päeval oli Eesti Vabariigi aastapäev. Meie salk, Tori Lillekesed, jagasid seal esikohta.

Kuldvillakut oli väga lõbus mängida. Pärast mälumängu jagati meid homseks matkaks gruppidesse. Õhtupoole toimusid matkagruppidega meeskonnamängud, mis arendasid grupi koostööd. Seal tuli ehitada spagettidest torn. Meie grupp sai kõige pikema torni

ning me olime selle üle väga uhked. Peale mängu vaatasime multifilmi, mis rääkis, kui oluline on loodust hoida. Pärast filmi seadsime ennast magama.

Laupäeva algas 12 kilomeetri pikkuse matkaga, mis viis läbi lumise metsa Tallinna Botaanikaaeda. Seal saime nii natukene kõhtu kinnitada, kui ka ringi uudistada. Minule meeldis eriti vaadata, millised huvitavad taimed võivad looduses kasvada. Pärast botaanikaaias ringi vaatamist seadsime sammud tagasi meie

Torikate kamp.

Laupäevane toolimäng pani meeskonna proovile.

laagrisse. Matkal tuli teha erinevaid tegevuspunkte, mida meie juht läbi viis, neid oli väga lõbus teha. Tegevuspunktides tuli näiteks aja peale kirja panna kõik Eesti vaatamisväärsused, mida me teadsime ja meelde tuletada asjad, mida tuleb teha, kui keegi minestab. Pärast matka olid meil töötoad, kus näiteks sai meisterdada erinevaid kujukesi origami tehnikas ja teha põgenemistoa stiilis ülesannet, kus pidi saama lahti ühe

reisikohvri ja sealt saama vihjeid, mis aitasid meil ülesande ära lahendada. Õhtul toimus aedvilja teemaline diskoo, kus pidi ennast riietama aedviljaks. Diskool sai lauludele kaasa laulda, tantsida ning karaoket laulda. Oli väga lõbus õhtu.

Pühapäeva hommikustes tegevustes tuli näiteks ehitada etteantud juhiste järgi plastiliinist väike külake. Meie tiimil läks see väga hästi, me saime kõigist juhistest kergesti aru. Mõtlesime, kui palju võib üks

Mõtlesime, kui palju võib üks rongisõit Tartust Tallinnasse süsihappegaasi toota ning kui kahjulik on see meie loodusele.

rongisõit Tartust Tallinnasse süsihappegaasi toota ning kui kahjulik on see meie loodusele. Laagri lõpetamisel autasustati neid, kes said matkal kõige paremini hakkama ning loomulikult ka korraldajaid, kes tegid sellise ägeda laagri. See oli väga lõbus nädalavaheetus, kus sai palju mängida ning õppida juurde huvitavaid fakte, mida ma enne ei teadnud. Laagri toit on ka kiitmist väärt, sest see oli tõesti tasemel.

gd Sander Loite

Laagri eestvedaja Ragne hoiab tuju kõrgel.

Küla ehitamise töötuba.

On see alles hea laager!

Pandapande kuulidega jõulukoondus

JÕULUKOONDUSED

Heia heia hipp hopp – Pandad on tip-top.

Koheselt kui saabus otsus, et toetatakse jõulukoonduste läbiviimist, hakkasid Pandade seas ringi lendama ideed, mida sel tähtsal sündmusel siis teha võiks. Varasematel aastatel on ette tulnud nii filmiõhtuid, uisutamist kui ka spaa külastust. Varasemaid ideid korrata ei soovinud, mistõttu tuli kõigil pakkuda ka mõni uus idee. Peale tihedat mõttevahetust jäi otsuseks minna koos bowlingut mängima. Mõeldud, tehtud!

Peaaegu tunnistama, et oli küll natuke raskusi üldse bowlinguradadele broneeringu saamisega, sest tuli välja, et tegemist on väga nõutud hobiga ning Tallinnas on kindlasti suurem nõudlus kui saadavus radade järele. Siiski õnnestus ühel õhtul kaks rada endale haarata Mustamäe spaa juures olevas bowlingusaalis. Ehk siis sama maja, kuid erinev sport!

Lauale oli paisatud ka mõnus hunnik snäkke ja jooke ning peatselt ilmus välja terve Pandabande oma hiilguses. Snäkid ja mäng meelitavad välja

isegi need, keda igal koondusel ei kohta. Teemadeks oli, kuidas veeta vaheaeg ning kuidas see kooliaasta õigupoolest siis lõppes. Ka rajal äsati korralikult "straike" ning kohe tuli välja, kes on mängimas käinud rohkem ja kes vähem.

Natuke hiljem ladusin lauale välja ka üllatuskingituse – aastamärgid! Kaua oodatud kullakesed olid lõpuks meile kontorisse jõudnud ning kõik ausalt üles tunnistades läksin ma ja võtsin need kõik ära Pandadele. Põhimõtteliselt ühtegi alles ei jäänud peale 10 aasta märkide. Muidugi tasusin ka! Aga nüüd meie rühm saab uhkelt lõpuks välja teenitud tärimid endale rinda pista. Ja muidugi ka kullakalli viimase Ristikheinalehe said kõik kaenla alla.

Lubasime kohtuda taas jaanuaris ja soovisime üksteisele võimsaid jõulupraade. Minul oli süda hell, sest alati on armas näha oma kalleid ja väga suureks kasvanud Pandasid kokku tulemas selle kiire elu keskel. Kord gaid, alati gaid!
gdr Kirke Kalamats

Tori Lillekeste ja Kuradikeste ühine jõulukoondus. Pidulik lõunasöök kohvikus Zool.

Torikad said jõulukoondusel sõbraks ka ponidega.

Galaktika Pingviinide jõulukoondus. Igaüks maalis endale oma tassi ja söödi pitsat.

Suure janu kruus.

Värviline hea tuju kruus.

Rännak läbi aja ehk tänu

Iga aasta detsembris kogunevad eriti usinad ja aktiivsed gaidid organisatsiooni kutsel erinevatesse kohtadesse, et koos olla tänatud.

SEEKORD oli kogunemiskohaks Eesti keskaik ja selle keskaegne tähis Paide Vallitorn muuseumiga "Wittensteini ajakeskus". Juba enne muuseumituuri algust kostitati sooja glögi ja pähklitega, mis oli tõeliseks vastandiks õues möllavale lumetormile.

Rännak läbi ajakeskuse algas kohtumisega muinasajal kõrgelt hinnatud müstilise hiietargaga, kelle juhendamisel viisid gaidid läbi

iidseid rituaale. Kivi ja puuklotside kokku löömine läbis ruumi kõlavalt ning muinasajale iseloomulikult kostitas hiietark meid põdraliha ja kaalikaga.

Järgmisena sattusid gaidid orduaega, kus saime osa Järvamaa foogti peolauast. Kuivatatud puuvili ja soe ordutee katsid pidulauda ning mõõduvõtt keskaegsete mängude saatel viis osalejad orduaja meeleollu.

Pärast peolauast lahkumist jõudsime maarahva kõrtsipeole, kus tutvustati meile selle ajastu muusikapille ja mängu, mida kõrtsis mängiti. Loomulikult saime kõhtu täita soolapeki, karaski ja määrdeleivaga ning janu viis alla kodune kali.

Rännak jätkus mõisasaalis, kus tutvusime tsariaegsete kommetega,

Üllatusena piparkookide tegu.

Fotod: Kirke Kalamats

Orduajastul foogti härraks ja prouaks kehastujad ning rikkaliku peolaua kositajad.

Tsariajastust pärit mõisaproua krapsakas tervitus.

Tänuulõuna Paide Vallitornis

kostitajaks oli vallatu mõisaproua, kel oli kangem pits ja hapukurk auväärsete külaliste jaoks välja otsitud.

Jätkates meie rännakut läbi Paide Vallitorni jõudsime nõukogude aega, kus agaramad ja tublimad gaidid pandi piparkooke tegema, samal ajal said teised tutvuda nõukogude aja õhustikuga ja proovida antud ajastu parimaid jooke.

Ajarännaku lõpetas eriti meeleolukas 90ndate diskopidu, täis lõputuid äratundmisrõõme igale põlvkonnale. Pärast tantsutuhina lõppemist said kõik tänuulõunal osalejad väikese meene, kuulutati välja aasta gaidi juht ning seati sammud praadi sööma.

Pärast kõhutäit seati pilgud aknast välja, kus samal ajal lustlik lumetorm möllas, mis saatis kõiki teel koju.

gdj Maria Kirss

Reis tagasi ajalukku.

Gaidide kalender kingituseks.

Kõik tublid gaidid said hüüdude saatel tänukingitused.

Kogu seltskonnaga ajamasinasse.

Tibude Loendus

Sõpruspusle Kundas

Päikeselistel sügispäevadel 11.-13. novembril 2022 toimus Tibude Loendus nimega Sõpruspusle. Ööbimine ja enamus tegevused toimusid Kunda Ühisgümnaasiumis v.a matkamäng, mis viis matkajad Kunda linna ümbrust ja mereäärset ala avastama. Järgnev on ülevaade korraldusmeeskonna poolt.

E nne laagri tegelikku toimumisega tuli palju tööd teha nagu ikka ja nagu tavaliselt võttis see sootuks kauem aega, kui selleks planeeritud olime. Tuli leida Tibude Loendusele toimumispaik, toitlustus ja ürituse teema. Laagri teema oli selline asi, mille kallal nuputasime päris kaua kuni lõpuks osutus valituks Sõpruspusle – meie jaoks tähendas see gaidisõprade vahelist koostööd ja põimumist. Terve laagri vältel rõhusime koostöö teemalistele ülesannetele ja mängudele. Laagri toimumispaiga valik sõltus ka suurel määral toitlustuse pakkujast. Peaaegu mitte ükski asukoht ei mahtunud meie eelarvesse kuni leidsime endale Kunda kooli ja koos sellega ka koolitoitlustajad, kes olid meiega kogu ürituse vältel jooksvalt koostöös alates toiduaegade planeerimisest kuni teemani “kui palju ikka seda putru hommikusöögiks keeta tuleks, et oleks parajalt”. Oleme koolile ja toitlustajatele siiralt tänulikud efektiivse koostöö eest!

Reede õhtul ürituse avapaugul said lapsed endale värvilised klepsud otsaette ja sõnu kasutamata tuli moo-

Fotod: Kaire Jürgenson

Suur sõpruspusle kokku panemine.

dustada sama värviga grupid. Samuti sai erinevate omaduste järgi nagu pikkus ja vanus, moodustada igatepidi rivisid – muidugi ilma rääkimata kasutades ainult kehakeelt ja muud kavalust. Peale aktiivsemaid mängu said lapsed ise valida, kas vaatavad filmi või mängivad lauamänge, igaühele oma lõbu. Kui laagris osalejatel algas uneaeg, siis korraldustii- mil algas aktiivne tegevusaeg, et järgmiste päevade tegevused paika saada.

Laupäeval peale toekat hommikusööki oli aeg matkale minna ja kohe stardis saadi kaasa pildibingo lehed, et iga matkatiim saaks enda seiklusi jäädvustades ka lisapunkte koguda. Oli tuuline, kuid päikseline matkailm, olime

rahul, et üks matkapunktidest toimus Kunda tsemendimuseumis, kus sai veidike tuulest puhata. Lõunasöögipunkt oli matkal mere ääres, kuid seal oli ikka tõsiselt tuuline. Söögiks oli kodune kanasupp, millest mõnel matkalisel pool söi tuul ja pool söi ise. Korraldaja Maria: „Olen paljudes laagrites suppi jaganud matkarajal, kuid seekord oli katsumus suur, et supp jõuaks kausidesse, mitte ümbritsevat loodust kaunistama.” Matka ajal sai korraldusmeeskond tampi, kuna kõik inimesed olid tegevuses ja vahepeal oli tarvis poole matka ajal punkte püstitada ja punktikohtunikke järgmistesse punktidesse transportida, saime tunda inimressursi puudust. Korraldaja

OSALEJATE ARVAMUSED

Matk (paraja pikkusega) oli hea, aga sõlmeketi meisterdamise punktis hakkas külm. Tegevused olid lahedad.

Ott, Nõo Langevad Tähed

Minule jäi laagrist meelde üksuse pusletüki meisterdamine ja kaunistamine.

Anni, Kirsikarud

Matk oli küll tuuline, kuid samas imeliste vaadete tõttu meelde jääv.

Marta, Kirsikarud

Sseekord mulle actually meeldisid tegevused.

Rebecca, Kirsikarud

Mulle meeldis, et meie matkamängu võitsime.

Patrik, Kirsikarud

Kõige rohkem meeldis mulle matkamine, kuigi suutsime matka ajal ära eksida ja lõpetasime matka kottpimedas.

Kädi, Päikesekarud

Sõpruspusle laagris mulle meeldis oma salgaga pusletüki värvimine ning seejärel üheks suureks pusleks kokku panemine teiste salkade tükkidega.

Carmen, Päikesekarud

Keila gaidid ei põlga juba sügisel suusata

Sõpruspusle laagri auks disainisid kõik salgad suured pusletükid oma salga värvides ja laagri lõpetamisel pandi üheksa pusletükki kokku suureks pusleks.

Meeskonnatöö ämbreid tõstes.

Igal ühel omad liikumisviisid.

Annabeli meenutus: „Jõudsin ühte mehitamata QR-koodiga punkti ülesse sättima ja kui olin sinna jooksujalul kohale jõudnud, avastasid higise ja õhku ahmivana, et polegi sellel QR-koodil õiget ülesannet ning pidin kiirustades pusima, et ikka sobiva ülesande saaks paika. Samal ajal juba hakkasid punkti jõudma esimesed tiimid. Aju töötas mul ülehelikiirusel.” Matkapäeva lõpuks saime kõik tiimid ikka tagasi koolimajja, ka need mõned üksikud, kes natuke teelt kõrvale olid kaldunud.

Kuna 10. novembril oli mardipäev, siis meisterdasime endale koolimajas mardimaske. Öhtuses pimeduses toimus õues ka helkuri otsimise mäng, kus koolimaja ümbrusesse

olid peidetud helkurid, mida taskulampide abil otsiti. Lau-päeva õhtu lõpetasime diskoga aulas. Kuna aula valgustus oli disko jaoks liiga ere, siis kasutasime selle asemel jõulutulukesi. Pühapäeva hommikul testisime Kuldvillakus kõigi osalejate teadmisi Kundast ja gaidlusest. Sõpruspusle laagri auks disainisid kõik salgad suured pusletükid oma salga värvides ja laagri lõpetamisel pandi üheksa pusletükki kokku suureks pusleks.

See laager oli meile meelde jääv, nägime palju vaeva ja vaatamata katsumustele, oli põhiline, et lastel oleks tore üritus ja sellele saime laagri jooksul ka kinnitust.

gaidijuhid Annabel Klein ja Maria Kirss

Tuule kaitseks silmad kinni.

Pikk Hermann on südames

Isamaaline hommik algas varakult nagu alati. Pidime 6.40 kohal olema, et kell 7.00 kenasti valmis olla.

Siiski tõusis päike alles 7.31, mistõttu pidime kokkuvõttes üle tunni aja varem valmis olema. Lipuvalves oli gaide kohal nii Pandade, Grislide, Kirsikarude kui ka Kuristiku üksustest. Vaatamata pikale ootamisele ja seismisele said kõik ilusti hakkama ning esindasime gaide väärikalt. Pärast pidulikku riigilipu heiskamist lõppes mõne gaidlik hommik seal, kuid teistel seisis veel ees lipuvalve kaitseväge paraadil. Selle alguseni oli mõni tund aega, nii et otsustasime kogu grupiga midagi enne lahkuminekut hamba alla saada ja leidsime endale kohad Caffeine'i kohvikus. Mõned hetked küll olime üsna ärevad, sest oli plaan minna Reval Cafesse, kuid sinna jõudes selgus, et kogu kohvikus olid kõik kohad reserveeritud. Paljud teised kohad olid samuti kinni ja olime juba leppimas tavalise toidupoega, kui järsku leidsime nurga tagant tühja Caffeine. Kergendus oli suur!

Söömise lõpetanud, tatasid ülejäänud neli vaprat, kõhud täis ja reipal sammul, Vabaduse väljaku juurde, et end taas valmis sättida. Kirke jooksis kirikusse lipu järgi, mis jumalateenistuse ajaks sinna viidi ning tal õnnestus

Lippu hoidmas Eesti auks

Kirsikarud, Pandad ja Kuristiku gaidid varahommikul Toompeal.

Koos teiste noorteorganisatsioonidega pidulikus lipuvalves.

see kiiresti tagasi saada. Koos teiste noorteorganisatsioonidega rivistusime Kiek in de

Köki juures ning marssisime Vabadussamba ette trepistikule rivvi. Taaskord olime seal

omajagu varem, vist samuti umbes tunni võrra. Kell 12.00 sai vägev paraad stardi. Sündmuse vältel vahetasime vahepeal lippureid, kuid sellest olenemata läks meil kõik sujuvalt ning probleemideta. Saime esireast näha pea kõige paremal kohal kogu platsi. Tankid ja muud sõjamasinad tegid vahepeal ikka hullu lärmi ning tossasid ka korralikult.

Pärast paraadi läksime lahku, kuid mitte kauaks, sest samal päeval algas Heade Mõtete Päeva laager, kus kõik jälle rõõmsalt kohtusime.

vgd Liis Mariann Lannes

Aasta alguses osalesin Vabaühenduste Liidu poolt korraldatud vabaühenduste juhtidele suunatud talvekoolis. Kohale olid tulnud vabaühenduste juhid väga erinevatest valdkondadest, mis minu jaoks oli küllaltki esmakordne kogemus.

leme harjunud tegema võrgustikuülelt koostööd eelkõige Eesti Noorteühenduste Liidu üritustel, kuid sel korral olid vabaühenduste taustad erinevad ning selle võrra ka kogemuste jagamine minu jaoks põnevam.

Esimest päeva alustasime tutvumisega ning seejärel tehti meile ettekanne vabaühenduste juhtimisvaldkonna uuringu tulemustest, mida viis läbi antropoloog Sigrid Solnik. Uuringu tulemused võeti kokku tuginedes põhiliselt vabaihenduse juhi kompetentsimudelile. Olen aus, minu jaoks oli selline juhi kompetentsimudel täiesti uus asi ja väga huvitav. Kohe hakkasin juurdlema, kuhu ennast sellel skaalal paigutada. Uuringu tulemuste ettekannet kuulates sain aru, et tunnen ennast ja meie juhatust paljudes kohtades ära. Ja nii oli ka teistel – valdavalt on vabaihenduste juhtimises sarnased probleemid. Kiputakse juhatuses igapäeva ülesannetesse ära uppuma ja vähe tegeletakse suure pildi juhtimise ja strateegilise lähenemisega. Samuti on vabaihenduste juhtimise puhul pingekohad sarnased – keerulisem rahastusmudel, aja planeerimine, tagasisidestamine.

Olles alustanud talvekooli kohe sellise raske teemaga, oli mõte lõunaks juba parajalt krusis ja igasugune motivatsioon seda juhtimise pähklit pureda allpool nulli. Õnneks saime peale lõunat tutvuda hoopis ühe vabaihenduse vahvate tööriistadega. Nimelt MTÜ Mondo tutvustas oma Maailmakooli programmi kuuluvaid töötubasid ja tööriistu, kuidas lastele ja noortele (miks mitte ka täiskas-

Sigrid Solnik Vabaühenduste juhtimisvaldkonna uuringust.

Fotod: Miia Kraun

Miia Vabaihenduste Liidu talvekoolis

vanutele) selgitada lihtsamalt üleilmastumise teemasid ning edendada sallivust, solidaarsust ja inimõiguste austamist. Heade Mõtete Päeval said kõik laagrilised juba proovida küla ehitamise töötuba, mida tegime läbi ka talvekoolis.

Olen kindel, et antud töötuba läbi des avaneb iga kord mõni uus tahk ja tunne või mõte, mis eelmisel korral kogemata jäi, seega soovitan seda töötuba võimalusel mitmeid kordi läbida. Samuti sobib see erinevatele vanusegruppidele. Mondo maailmakoolis käsitletavat teemadel on kindlasti koht ka gaidlikus

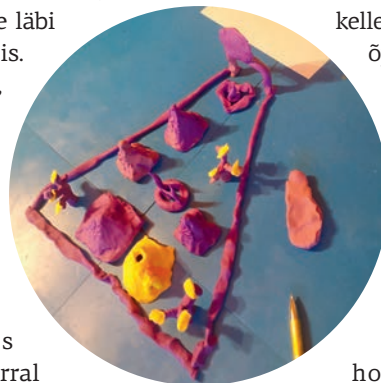
õppeprogrammis ja sellel teemal oleks hea tulevikus rohkem koostööd teha.

Päeva lõpetasime gruppides vabaihenduste muresid ja rõõme lahates. Hästi tore ja toetatav õhkkond ja kolleegid, kellelt oli tõesti palju õppida. Otsisime ja pakkusime lahendusi, arutasime põhjuseid ja tagajärgi ning jagasime häid praktikaid.

Teise päeva hommikul kuulasime Ville Jehe mõtteid ja õpetussõnu juhtidele. Juttu tuli mõtete korrastamisest ja meetoditest, kuidas seda teha. Kuna Ville on õpetanud ja ka mentoriks olnud mitmetele tippjuhtidele, saime nippe

sellest, kuidas tippjuhid teevad otsuseid ja hoiavad mõtteid korras. Motivatsioonikõne juhtidele sisuliselt enesehoiust. Hommikul oli see hea positiivne start tegusale päevale.

Edasi läksime kohe aga keerulisemate teemade juurde, sest järgmine esineja oli juba tahvilile kuvanud küsimuse “Kuidas juhina tõhusalt konflikte lahendada?”. Töötoa lõpuks jõudsin õnneks otsusele, et nii hirmus keeruline vist ei olegi, kui ma kartsin. Rääkisime konfliktituumast, mille pinnalt konfliktid tekivad ja miks ei tohi konflikte karta. Jõudsimme arusaamani, et vahel on konflikt hea ja viljakas, võib-olla lausa edasikandev. Kunagi ei tohiks konfliktit jätta tähelepanuta, vaid tuleb leida aeg konfliktiga tegelemiseks. Isegi imestan, et suutsin kolme lause sisse nii palju sõna “konflikt” kirjutada

Mondo maailmakooli küla ehitamise töötuba.

ja ei olegi veel arvuti tagant ära jooksnud. Konfliktid ja nende lahendamine on minu jaoks isiklikult selline teema, mida hea meelega väldiksin. Peidaks jaanalinnu kombel pea liiva alla ja ei tegeleks nendega. Täna olen juba tibia targem ja päris nii võib-olla ei käituks, aga see on kindlasti üks valdkond, mis on minu jaoks juhina kõige keerulisem ja kus tuleb end veel tugevalt koolitada. Inspireerituna antud ettekandest viisin ka kohe järgmisel juhatuse koosolekul läbi paar harjutust, mis võiksid olla osa võimalike konfliktide ennetamisest.

Igal juhul sai talvekooli nädalavahetust teisigi praktilisi tööriistu ja mõtteid, mida edaspidi rakendada. Ja igal juhul soovitan osaleda võrgustike üritustel, et mõtteid vahetada ja ideid genereerida. Saab värskema pilgu ja uue hingamise.

ngdr Miia Kraun

Fotod: Annaliis Koemets, Annabel Klein

Grete matkajuhi tööd nautimas.

Räätsade jalga-
saamine polnudki
teab mis lihtne asi.

Matkale pandi punkt pisikese rabapuu kõrval poseerides.

NOORTEKOGU

Oma uurimistöö raames korraldasin noortekogu liikmetele Raplamaal Jalase rabas räätsamatka ürituse, mille esimeses pooles toimus räätsadel matk ning teises õhtul puhkemajas koosviibimine.

3. detsembril kell 13.15 alustasime matkamist Jalase loodusraja kaugema parkla juurest, sest autodega laudtee juures olevasse parklasse oli paksu lume tõttu ligipääs raskendatud. Lähemale sõitmist ei saanud me endale lubada, me ei saanud riskida lumme kinnijäämise ja ajagraafikust mahajäämisega. Parklast laudtee lõpuni kõndides oli aeg räätsad jalga panna ning õpetada seda ka teistele. Kui räätsad said kõigil jalga pandud, mainisin matkajatele, et kõndida tuleb ühelt jalalt teisele tammudes ja tagurpidi sammuda ei tohi, sest see võib kaasa tuua õnnetusi.

Kõndimise käigus rääkisin

osalejatele erinevaid fakte ja lugusid rabataimedest, loomadest, laukavee tarbimisest ning raba kasutusvõimalustest ajaloos, mille sain teada matkajuht Keidi Sagorilt, kellega esimest korda sügisel räätsamatkal käisin. Lisaks andsin matkajatele ülesande retke vältel otsida lume alt või laugaste kõrvalt jõhvikaid ning lubasin esimest leidjat premeerida autasuga, et teekond oleks üllatusrikkam. Lõpuks ei leidnud keegi lume alt ühtegi jõhvikat üles, kuid see võis olla märk, et just selles piirkonnas marju pole ning neid tuleb kaugemalt edasi otsida.

Pool teekonda matkatud, oli aeg hakata tagasi liikuma.

RAATSAMATK

Nii vaikne ja rahulik, et uni tuli kergelt.

Enne matka lõppemist tahtsin matkajatele teha rabas vaikuseminutid, sest see oli hea koht, kus linnamürast eemale hoida ja olla täielikus vaikus. Panin telefonist kolm minutit jooksma ja palusin kõigil vaikseks jääda. Selle aja jooksul jõudis nii mõnigi peaaegu magama jääda, sest värskes õhus matkamine toob kaasa hea une.

Autode juurde tagasi jõudes puhastasime räatsad lumetükidest ja samblajääkidest ning sõitsime puhkemajja. Kokku kestis terve retk edasi-tagasi 2 tundi ja 10 minutit ning pimedaks hakkas minema just siis, kui osalistega puhkemaja poole sõitma hakkasime.

Huntingbox puhkemajja jõudes võttis meid maja perenaine vastu ning näitas ette, kus on saun ja magamistoad. Maja oli kahekorruseline ning

o o d a t u s t veidi teistsugusem, kui piltidelt tundus. Ülemise korruse toad olid külmad ning mõned nurgad ämblikuvõrke täis, köögis puudusid kausid ja taldrikud, kahvlid ja lusikad ning ahi, ka söögilaua ääres olev tool oli katkine. Siiski sellest polnud hullu midagi, sest meie oleme ometigi gaidid ja saame igas olukorras hakkama, kuum saun oli olemas ning maja oli ka iseenesest hubane ning tekitas jõulumeeleolu. Seltskondlikud lauamängud ning jõulukaartide meisterdamine hoidsid

Looduslik soengudisain.

Rabade valitseja Maria.

kõikidel hea tuju üleval ning nalja sai ka meeletult palju.

Matkalistelt suuliselt küsitud tagasisides sain suuremas osas positiivseid vastuseid, sest korraldatud matk kestis üle kahe tunni, see ei olnud liiga pikk ega liialt lühike ning kõige lõpuks võeti arvesse ka seda, et olin esimest korda räatsamatka eestvedaja.

Lisaks oli väljas 10 kraadi külma, lumi maas ja õues läks varakult pimedaks.

Teinekord teeksin trajektoori pikemaks, võtaksin kaasa mitu paari kindaid ja kätesoojendajaid ning võimalusel panustaksin rohkem raha parema kvaliteediga puhkemajja.

vgd Grete Kolk

Pingviinid tõuksidel ja räätsadega Eesti peal

Sel sügisel toimus Galaktika Pingviinidel kaks vahvat väljasõitu. Käisime Keidi juhendamisel räätsamatkal Endla rabas ning tõukerattamatkal Pühajärve ümber.

Fotod: Kadi Sagor

Sombusest ilmast hoolimata oli meeleolu laes.

Sel ajal kui mina mõnusalt USA-s matkasin, kribas Tiia kokku ühe vahva projekti ning sai ka raha mõne väljasõidu jaoks meie üksusele. Kuna suvi on teadupoolest kõige kiirem aastaaeg, siis jäid matkad sügisesse.

Õnneks on mul matkajuhist

õde varnast võtta ning tegime ühe vahva räätsamatka Endla rabas. Keidi õpetas meid räätsadega liikuma ning rääkis meile igasugu põnevaid lugusid rabast ja loomadest. Lisaks oli meil ka väike võidujooks, mis nägi välja nagu pardikeste võiduajamine. Käisime vaatetornis, kuulasime vaikust ja sõime jõhvikaid.

Pärast matka tegime gaasipõletitel makarone ja grillisime lõkkel viinereid.

Järgmisel nädalavahetusel võtsime suuna Pühajärvele ning vihmast hoolimata oli meil vahva tõukerattamatk ümber Pühajärve. Kõigepealt õppisid matkalised parkimisplatsil ohutult ratastega sõitma ning siis juba nad leh-

vitatsidki mulle ning tuhisedid minema. Giidid rääkisid taaskord tarkusi ümbritsevast. Pärast matka tegime jälle makarone, aga vihma tõttu ei saanud viinereid seekord grillida, mistõttu panime need potti koos makaronidega.

Suur aitäh Tiiale projekti kirjutamise eest!

ngdr Kadi Sagor

Räätsade võidujooksus startdijoonel

Ohutus kõigepealt!

Foto: Kadi Sagor

Rahvuste õhtu väljapanek

Academy seiklused Vilniuses

2.-6. novembril toimus Vilniuse külje all järjekordne WAGGS-i ja WOSM-i ühine Academy. Sinna on kutsutud mõlema organisatsiooni Euroopa regiooni liikmed ning seekordne oli suurim siiani. Üle 200 osaleja 38-st riigist.

Meie delegatsioon saabus Vilniusesse bussiga. Mitmepealinna pärit liikmed pidid juba 1. novembri õhtul Tallinna sõitma, et siis

järgmisel hommikul kell 7 Riia bussile jõuda. Umbes 9 tundi hiljem olimegi nagu lupsti Vilniuses! Sealt kulges edasi veel lühike bussisõit, et jõuda koolituse toimumiskohta. Mina, Kristel ja Miia olime kolmekesi ühes sviidis ning Siim ja skaut Ragnar olid meie lähedal kahekesi toas.

Esimesel õhtul oli pidulik avatseremoonia, mille käigus tuli ka muuseas üles leida kõikide osalejate seast üks teine osaleja, kelle nime sa endale paberil said. See oli üks huvitav mööda saali kõndimine ja

rinnasiltide lugemine. Mul läks päris tükk aega selleks, kuid gaid on visa ja leidsin üles oma sõbra. Lisaks pidime pärast leidma üles grupi, kellel oli sama linn sellele paberile märgitud. Selle grupiga saime kokku õhtuti, et siis päevast rääkida. Veel pidime esimesel õhtul valima välja järgmise hommiku kaks esimest sessiooni. Pikast päevast väsinuna heitsime vara magama, et esimeseks koolituspäevaks puhunud olla.

Hommikud algasid meil äratusega umbes 7:30, et siis

kell 8 kõht täis süüa ja oma sessioonidele minna. Enamik loenguid-töötubasid toimus mitu korda ja nii võis juhtuda, et külastasime eestlastega neid erinevatel aegadel, niisiis oli pärast huvitav rääkida, mida keegi arvas.

Paljud töötoad eeldasid grupitöid ning selle käigus sai palju suheldud ka teiste riikide gaidide-skautidega, nende probleeme ja praktikaid kuulata ning enda omasid jagada. Mina ise ei osanud alati väga hästi kaasa rääkida, sest paljud teemad olid suunatud just juhatuse liikmetele, kuid selle-gipooldest oli huvitav.

Päevad olid pikad ja informatsiooni palju. Saime ka paljud materjalid endale, et neid siis kodus rahulikumalt vaadata ja nende üle mõtiskleda. Mind huvitasid väga keskkonna-teemad ning väga huvitav oli ka disain-mõtlemise töötuba. Veel käisin töötoas, kus teemaks olid inimõigused ning ühes teises räägiti turvalisest organisatsiooni-keskkonnast. Üsna populaarne oli ukrainlaste ettekanne, kus nad rääkisid laagritest sõja ajal. Väga lustakalt möödus töötuba, mille fookuses olid vanemgaidid. Lisaks oli väga mitmeid ettekandeid, mida ma ei jõudnud kuulata, aga paljudes neist käis keegi teine meie organisatsioonist.

Teisel õhtul oli rahvuste õhtu, kus kõik riigid panid midagi maitsvat välja ja tutvustasid ennast. Lisaks sai oma organisatsiooni veelgi lähemalt tutvustada neljandal õhtul. Kolmandal õhtul oli meil Leedu-õhtu, mil pakuti nende toitu ning õhtul viidi meid Vilniusega tutvuma. Viimasel päeval oli meil aega enne lennukile minemist ja uudistasime ka päevalguses Vilniuses ringi.

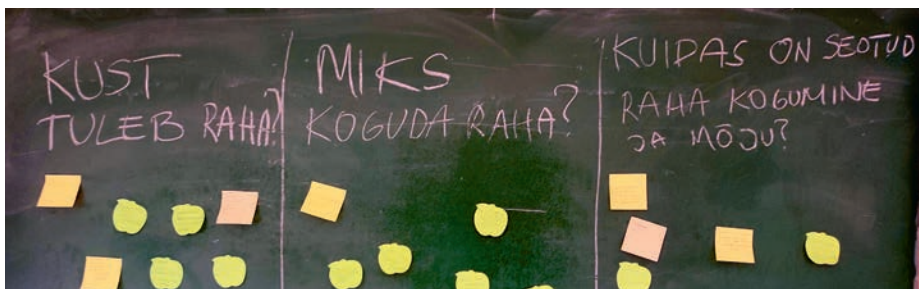
Lõppkokkuvõttes olen väga rahul, et sain seal käia. Academy oli minu jaoks esimene selletaoline sündmus ja oli kindlasti meelde jääv. Lisaks olid meil mõnusad jutuajamised eestlaste delegatsiooniga ning ka uute sõpradega erinevatest riikidest.

ngdr Kadi Sagor

Fotod: Ragne Kangro

Kõik said oma kaarti teistele tõlgendada.

Ragne poolt läbi viidud ajurünnak annetamisest.

Gaidijuhid said ise läbi teha mängu.

Mängude koolitaja sissejuhatust tegemas.

Tõsiseks jäämine oli väljakutse.

Kadi tutvustab oma kaarti.

Sügisene koolitus – nii lõbu kui tarkust

Käisin 15.-16. oktoobril koolitusel, mille teemadeks olid juhi enesehoid ja erivajadustega noortega toimetulek rühmas, lisaks ka mängukoolitus.

Koolitusest sain teada, kui Kirke kirjutas mulle küsimusega, kas ma olen sinna tulemas. Algul olin veidi segaduses, kuid mõni minut hiljem sain info koos registreerimislingiga ja panin end kohe kirja.

Lõpuks oli aeg koolituseni jõudnud ning pidi hommikul Pärnu poole sõitma. Esimesel päeval tuli meile rääkima Kristjan Õunpuu enesehoiust. Esimesele teemaplokile järgnes lõuna ning peale seda rääkis Tiina Liiv meile erivajadustest ja nendega toimetulekust.

Peale õhtusööki arutasime annetamisest ja sellest, kuidas teenida gaididele lisarahastust. Kõik kolm teemat olid väga huvitavad ja sain ohtralt uusi teadmisi.

Kuulsin uutest erivajadustest, millest enne polnud kuulnud ning kuidas erinevates olukordades nendega toime tulla. Teisel päeval oli meil mängude koolitus, kus arutasime, kuidas läbi viia erinevaid mänge. Mõned teemat, mida arutasime, oli mida teha ja mida mitte, kui oled mängujuht ning kuidas tulla lastele vastu, et nemad ka mängus osaleksid. Mina

õppisin veel seda, kuidas tuleks muuta mängu vastavalt vanusele ja grupi suurusele ning kus ja millal mis mängu teha. Tegime mängude jaama, kus igaüks sai korra olla mängujuht – pidime tagasiside andma sellele, kes mängujuht oli, kuidas mäng sujus ja kas kõike selgitati põhjalikult ja selgelt. Arutasime, kus seda mängu kasutaksime ja millal – kas koondusel, matkal või pausi ajal. Mängude ajal sai südamest naerda ja rõõmu

tunda. Minul on väga hea meel, et koolitusest osa võtsin, kuna sain väga palju uusi teadmisi ja huvitavaid fakte.

vgd Diana Pajula

Kuulsin uutest erivajadustest, millest enne polnud kuulnud ning kuidas erinevates olukordades nendega toime tulla.

Teamwork makes the dream work.

Uued juhatuse liikmed

Nimi: **Mirjam Maasalu**

Ametikoht: **välissekretär**

iks valisid just selle ametikoha?

Mina valisin välissekretäri koha, sest mind on terve elu paelunud suhtlus ja just välissuhtlus. Samuti meeldib mulle, et gaidluse üks erilisi osasid on see, et tegemist on ülemaailse perega. Välissekretär saabki olla see, kes sellele Eesti perele ülemaailmsuse toob.

Mis on selle ametikoha suurimad boonused ja väljakutsed?

Suurimaks boonuseks on imeline võimalus olla igapäevaselt kontaktis gaididega üle maailma. See ametikoht annab tohutul uusi võimalusi saada sõpru üle kogu maailma. Väljakutseks pean ma alustava välissekretärina tohutut infomahtu, mida tuleb nii WAGGGSist (nii Euroopa kui ka maailma mastaabist) kui ka meie enda organisatsiooni ja juhatuse tööst.

Mida soovid kindlasti oma ametiaja jooksul ära teha?

Minu suureks sooviks oleks, et Eesti oleks WAGGGSi tasandil nähtav ja märgatav, mis tähendab konverentsidel ja muudel esindamistel osalemist. Samuti, et kõigil gaididel oleks võimalik saada kogemus välislaagris osalemises või selle korralduses.

Kes on gaidluses Sinu suurim eeskuju?

Minu lemmik osa gaidlusest ongi inimesed ise. Suureks eeskujuks on kindlasti kõik gaidijuhid, kes teevad tohutut tööd oma lastega. Ka lapsed on suureks eeskujuks, nii vahva on vaadata kuidas lapsed enne töötuse või lubaduse andmist koos kordavad ja vorme sätivad.

Nimeta kolm oma lemmikut.

Reisimine, muusika ja matkamine!

Kas soovid midagi veel lisada?

Soovin tänada kõiki, kes mind välissekretäri rolli usaldasid. Suured tänud ka Sirlile ja Ragnele, kes on suurepäraselt aidanud mul rolli sisse sulanduda!

Nimi: **Kadi Sagor**

Ametikoht: **koolitusjuht**

iks valisid just selle ametikoha?

Ma olen ammu tahtnud juhatusse saada, kuid pole varem õnnestunud. Praeguses eluetapis sobis väga hästi selline ühe-aastane „pakett“. Iseenesest tundub mulle vist programmitu amet üks kõige huvitavamaid, aga koolitus on sellega veidi sarnane.

Mis on selle ametikoha suurimad boonused ja väljakutsed?

Ma saan korraldada koolitusi, millel ma ise soovin ka osaleda. Saan kutsuda (lootavasti) koolitama inimesi teemadel, milles ma ise ka ennast soovin harida. Väljakutsena võib kindlasti mainida rahalist poolt. Viimast ei ole mul lõputult kasutada ning tahaks ju ikkagi kva-

liteetset ja asjalikku koolitust pakkuda ja seda mitte kuuse all ligunedes ning kõhu korisedes.

Mida soovid kindlasti oma ametiaja jooksul ära teha?

Sirliga peame looma uue järgu- ja koolituskava. See on üsna põnev. Saame vaadata, mis maailmas on muutunud, mida me enam ei vaja ja mida uut vajame, et meie noored ja juhid oleksid valmis. Valmis kõigeks, mis neile teele satub!

Kes on gaidluses Sinu suurim eeskuju?

Ma arvan, et meie organisatsioon on täis väga vahvaid inimesi, kellele võib alati loota. Mitte-gaididele ütlen ma alati, et meie juhtidega võib minna luurele, nad ei jäta kunagi hätta.

Nimeta kolm oma lemmikut.

On palju asju, mis mulle meeldivad. Mulle väga meeldib lugeda, eriti ilusaid armastusromaane. Veel meeldib mulle muusikat kuulata ja kooris laulda. Ja ärgem unustagem matkamist ja looduses viibimist!

Kas soovid midagi veel lisada?

Kevad on käes, minge õue! Ja tulge koolitustele!

Vahetuvad juhatuse liikmed

Nimi: **Sirli Staub**

Ametikoht: **programmijuht**

is pani sind ametikohta vahetama?

Minu esimene aasta juhatuses möödus edukalt ja tahtsin ka edaspidi juhatuses olles gaidlusesse panustada. Kuigi ma nautisin välissekretäriks olemist ja õppisin sellest palju, siis pikas perspektiivis tundsin, et see ei ole minu jaoks see kõige õigem positsioon. Minu kõige eredamad gaidlusega seotud mälestused ja lood, mida rääkida, on seotud just üleorganisatsiooniliste üritustega ning programmijuhina saan anda oma panuse, et kõik saaksid ka edaspidi vähemalt sama ägeda kogemuse nagu mina.

Mis on uue ametikoha suurimad boonused ja väljakutsed?

Minu jaoks saab ilmselt suurimaks väljakutseks järgukava uuendamine, sest see on lihtsalt nii oluline ja mahukas ettevõtmine. Suurim boonused on möllu keskel olemine ja üritustega tegelemine.

Mida soovid kindlasti oma ametiaja jooksul ära teha?

Peamine eesmärk on kahtlemata järgukava uuendamine, aga tahaksin ka meie praeguse tegevuskava põhjalikumalt läbi analüüsida. Ja muidugi soovin kindlustada, et kõik üritused saaks hästi korraldatud.

Kes on gaidluses Sinu suurim eeskuju?

Ma tunnen, et kõik gaidluses olevad inimesed on mind suuremal või vähemal määral inspireerinud, aga kui kedagi nimeliselt välja tooma pean, siis ütlesin Maria Bulak, kes on väga mitmel rindel gaidlusesse panustanud, alustades mitme salga eestvedamisest ja lõpetades Laose laagriala ülesehitamise juhtimisega. Väga isiklikust vaatest oli Maria ka suurimaks inspiratsiooniks, et rannajoonematk otsast lõpuni läbi teha. Teine eeskuju on Kaire Jürgenson, sest on väga muljetavaldav, kuidas ta on juba viis aastat teinud kommunikatsioonijuhi tööd,

mis on minu silmis kõige närvesöövam juhatuses positsioon. Samal ajal sõidab ta iganädalaselt Eestit risti-põiki läbi, et oma rühmale koonduseid korraldada, ja ega teda ilmaasjata mõned aastad tagasi ENLi poolt Eesti Gaidide Liidu organisatsiooni hingeks ei valitud. Kolmandana tooks välja oma esimese juhi Manni, sest temata poleks ma praegu siin, tegemas seda, mida südamest armastan.

Kas soovid midagi veel lisada?

Tulge järgukava töögruppi ja muidugi eesseisvatele üritustele!

Nimi: **Mark Bulak**

Ametikoht: **majandusjuht**

is pani Sind ametikohta vahetama?

Ametikohta pani mind vahetama see, et minu arvates ei ole programmijuht minu jaoks õige koht, aga mul on veel gaidlusele endast midagi pakkuda. Niisiis otsustasin proovida kätt hoopis majandusjuhina, kuna Tiina ametiaeg oli ka otsa lõppemas.

Mis on selle ametikoha suurimad boonused ja väljakutsed?

Suurim boonused sellel ametikohal on ilmselt see, et mu tegevus on suuresti vaid minust ja väljakutseks arvan olevat eelneva majandusjuhi kingade täitmine. Õnneks on mulle suur töö ette ära teh-

tud ning saan kindlasti selle vastutusega hakkama.

Mida soovid kindlasti oma ametiaja jooksul ära teha?

Üksused võiksid otsida ise rohkem rahastust oma kohalikest omavalitsustest ning tahan neid selles toetada! Mõttes on mõlkunud ka idee panna paika mingisugune struktuur kuluaruannete esitamisele.

Kes on gaidluses Sinu suurim eeskuju?

Gaidluses on minu suurim eeskuju praegu ilmselt Maria Bulak, kes on juba pikalt meiega olnud ja tegutseb ikka aktiivselt rühma juhtimisega ja on suure töö ära teinud Laose laagrialaga.

Nimeta kolm oma lemmikut. Korvpall, pokemon ja telkimine.

Kas soovid midagi veel lisada?

Shoutout mu armsatele gaidisõpradele, kelle seltskonnas olen tuntud kui "prillivise" ning kes on alati nii toetavad ja armastavad. Isegi Ristikheinalehes kirjutavad viimasele küsimusele vastuse ise, kui mul endal see ununeb!

Lahkuv juhatusse liige

Nimi: **Tiina Liiv**

Ametikoht: **majandusjuht**

is emotsiooniga juhatusest lahkud?

Eks mu tunded on kahetised. Jah, ma valisin ise selle, et ei kandideeri enam, aga minus on ka väike kõhklus, et ehk ei olnud õige otsus. Samas ma ju tean, et jonni pärast ei ole mõtet seda kohta hoida. Peab ikka hoidma oma silma säramas ja hetkel tundus, et see vist ei ole ikka see, mis minus seda energiat üleval hoiab. Kõige kindlamalt tunnen ma end minnes siiski seetõttu, et meil on nüüd korralikud raamatupidamise eeskirjad ja sealt on hea edasi minna.

Mis on sinu järgmised väljakutsed gaidluses?

Minu väljakutsed gaidluses on leida uusi võimalusi gaidijuhina, et lastel oleks põnev, huvitav, teistmoodi jne. Oleme just siin Pärnumaal seda meelt, et oma teadmiste ja oskuste jagamine noortele läbi katsetamise on kasulik, kui olla ainult nende juht. Nagu näiteks see, et 13-14 aastased noored korraldasid sel nädalavahetusel ise laagri. Kõik etapid – alates planeerimisest, eelarvest, ostude sooritamist kuni laagri avamise ja lõpetami-

seni. See õpetab neile midagi sellist, mida nad koolist ei saa. Nii mõnigi klassijuhataja ei luba neil klassiöödki korraldada, mis siis veel rääkida 48 tunni üritusest.

Mis ametikohta juhatuses veel kaaluksid?

See on minu jaoks lihtne küsimus – kindlasti oleksin väga kindel uuesti majandusjuhina kandideerides. Aga kui mõelda sellele, mida ma näeksin väljakutsena ja midagi mulle pakkuvana, siis liikmeskonna koordinaatori, programmijuhi ja ka koolitusjuhi koht oleksid täitsa kandideerimist väärt. Mitte, et teised ei oleks – kõik kohad ilmselt on, aga need kohad kõnetavad ja panevad mõtted jooksma.

Mis nõu annad oma mantlipärijale?

Mark sai minu nõuanded juba täna kätte, aga siin võin neid ka korrata. Ära lase end ära rääkida jutuga „raha on vähe“, vaid nõua fakte: milleks, milline on eelarve jne. Teiseks ära kindlasti tõmba endale meili telefoni, vaid vaatad siis, kui oled arvuti taga. Ega iga meil ei ole arve aga sinul

kohe tunne, et midagi on kiiresti vaja teha. Ennast on vaja hoida!

Kas soovid veel midagi lisada?

Juhatuses olemine ei ole oma ego upitamise koht – see on koht, kus meie on tähtsam kui minu soov, minu nägemus, minu idee. Ükski endine ega praegune juhatusse liige ei ole asendamatu – asendamatud on need noored, kellele me seda kõike teeme ja kelle nimel asju ajame. Mis siis, et mulle endale meeldib näiteks laagris disko, aga kui noorte lemmikuks on karaoke, siis saagu nad seda. Need säravad ja õnnelikud silmad on oi kui palju väärt. Minu teiseks mõtteks on soovitus kuulata oma lapsi! Mis vahet sellel on, et plaanisid koondusel teha järgukava punkti, aga noor tahtis kurta lihtsalt oma elu, kooli, vanemate, sõprade üle. Kuula ta ära, sest vahet oled sa ainus täiskasvanu, kes teda mõista suudab.

Uus juhatusse koosseis (vasakult): majandusjuht Mark Bulak, välissekretär Mirjam Maasalu, liikmeskonna koordinaator Kirke Kalamats, programmijuht Sirli Staub, peagaid Miia Kraun, koolitusjuht Kadi Sagor, tegevjuht Ragne Kangro. Pildilt on puudu kommunikatsioonijuht Kaire Jürgenson.

Aasta Salgajuht on tunnustus aktiivsele salgajuhile, kes on viimase

aasta jooksul eriti silma paistnud oma töös salgajuhina. Tunnustuse fookuses on töö lastega – kui ei oleks lapsi, ei oleks ka gaidlust. Gaidluse hinge ja vaimu edasi andmine lastele on kiitust väärt ja selle auks jagatakse välja tunnustus ühele salgajuhile iga aasta. Soovime märgata ja esile tõsta tööd, mis on vabatahtlikkuse innust sündinud ja annab tugeva tõuke paljude noorte tulevikule. Gaidlused on gaidluse hinnaliseim vara.

Üks kiiduväärt omadus on märgata teist, teda tunnustada ja esile tõsta. Liikmed, kes märkavad teiste panust ning võtavad vaevaks nii sellest ise õppida, kui teistele teatavaks teha, on oluline osa jätkusuutlikust organisatsioonist. Esimeseks sammuks oli kuu aega enne tibude loendust välja saadetud teade, et on võimalik esitada Aasta Salgajuhi tunnustusele aktiivne gaidijuht. Kõik said esitada vabas vormis kirjeldava teksti, miks just see inimene seda tunnustust eriti väärib.

Järgmine samm oli tibude loendusel koosolek, kus osales kokku kutsustud komitee, mis koosnes ühest gaiderkogu, juhatus ja noortekogu liikmest, kokku 3-liikmeline komisjon. Lisaks oli kohal protokollija ja koosoleku juhataja rollis liikmeskonna koordinaator. Iga kandidaadi kohta loeti ette nende tunnustuse tekst ning vastavus erinevatele võimalikele kriteeriumitele, mis varasemalt välja selgitatud. Komisjoni töö oli üsna vaevarikas, kuna väga kiirelt sai selgeks, et soovitakse pigem välja jagada kõigile tunnustus ning kaalukauss ei taha kellegi poole kalduda, kuna kõik nominendid on äärmiselt tublid. Komisjonil oli lausa kriitiliselt raske jõuda konsensussele, kuid läbi demokraatliku protsessi lõpuks selleni jõuti. Leiti, et järgmine kord võiks nominentide esitamisel jõuda rohkemate lasteni, et ka nemad selles osas võtaksid.

Viimane osa protsessist toimus tänu-

Fotod: Kirke Kalamats

Aasta Salgajuht 2022 on Mark Bulak.

Aasta Salgajuhi pilootprojekt

Pikalt arutatud ja mõttes mõlkunud Aasta Salgajuhi tunnustuse jagamine startis pilootprojektina. Antud teemat on mitmel korral nõupäevadel arutatud ning 2022. aastal sai kogu protsess algusest lõpuni läbi viidud ja esimene Aasta Salgajuht valitud.

lõunal. Sündmuse viimases pooles toimus mitmete inimeste tänamine ning kiituse jagamine. Lisaks gaidisõbra märkidele sai välja jagada ka esimese Aasta Salgajuhi tunnustuse. Kõigepealt esitleti kõiki nelja nominenti ning kõige lõpus kuulutati välja Aasta Salgajuht. Nominentideks olid Tiina Liiv, Mark Bulak, Maria Kirss ja Kaire Jürgenson, kelle kõigi kohta esitati väga põhjalik kandidatuur mitmete teiste juhtide

AASTA SALGAJUHI MÄRK

Märgi loomisel võeti eeskujuks juhi märk, mis oli kasutusel Eesti Gaidide Ühenduses ning mis omistati juhile, kes oli läbinud juhi koolituse. Enam seda märki kasutusel pole, kuid kummarduseks traditsioonidele sai uus märk oma kuju juhi märgi järgi.

Juhi märk

ja laste poolt, mis on silmapaistev tunnustus. Tiina on esile tõstetud märkimisväärse panuse eest kohalikul tasandil, Mark usalduse ja pühendumise eest töös oma ja teiste lastega, Maria oma toimekuse, loovuse ja empaatia eest töös lastega ning Kaire oma pingutuse eest alati jõuda oma lasteni isegi kui nad samas linnas ei ela. Aasta Salgajuhiks 2022 sai gaidijuht Mark Bulak. Välja toodi, et temale julgetakse alati usaldada ka enda lapsi, et ta nende eest laagris hoolt kannaks. Ta mõistab noori väga hästi ning usaldab neid, laseb inimestel olla see, kes nad ise on ja ei tee kunagi kedagi maha. Nähakse, et lastele on ta nagu sõbra või venna eest.

Aasta Salgajuhi pilootprojekt on mõeldud tänuavalduseks gaidijuhtidele läbi nii nominendi kui laureaadi välja toomise. Kellegi eriti tubli välja

toomine ja tänamine ei võta teiste tublide saavutusi vähemaks isegi grammigi, vaid tahab rõhuda teiste tänamise rõõmule. Selliseid tänuprojekte võib teha kõigis valdkondades just seal, kus nähakse, et see tarvilik oleks. Aitäh kõigile, kes selles protsessis osa võtsid ning utsitan ka järgneval aastal sama rõõmuga edasi nomineerima! Tänamine ja märkamine on rõõm!
gdr Kirke Kalamats

Kes on LÄHTE ORAVA LIPKOND?

K. J. Petersoni matkal koos Pealtnägija saatejuhi Mihkel Kärmasega.

Kuidas sai Lähte Orava Lipkond alguse?

Nõo rühma gaidjuht Maria Bulak suundus pärast Nõo Põhikooli lõpetamist edasi õppima aastal 2000 Lähte Ühisgümnaasiumisse. Olles aktiivne Nõo gaid, oli kindel plaan ka LähTEL uue gaidiüksusega alustada. Mõeldud – tehtud. Kuna Maria käis võrkpallitrennis, siis esimesed gaidid olid Lähte neidude võrkpallivõistkonnast. Esimene koondus toimus 2001. aasta alguses. Peagi avastasid poisid, et tasub huvitavate ettevõtmistega ühineda. Kõige aktiivsemal perioodil oli gaide LähTEL kokku 40. Eks gaididega taheti liituda, sest ette võeti meeleuid tegevusi.

Milline on teie rühma sümbolika ja kaelarätt?

Lähte gaidide esimese salga nimi oli Lähte Mürakarulikud Tibud. Kuna tibud on kollased, siis sellest tuli kaelaräti kollane värv. Kaelaräti ääred

olid musta värvi. Peagi kui oli tekkinud juurde Mõmmikute salk gaidijuhi Kristel Lehtme juhtimisel ja gaidlusega liitusid esimesed hellakesed, siis loodi lipkond, mille nimeks sai Lähte Orava Lipkond. Üks Lähte aktiivne gaid oli Annela Orav. Tema kodus toimus mitmeid gaidide üritusi ja tema vanemad olid gaidide vastu alati nii lahked, seetõttu otsustati perekond Oravate auks nimetada lipkond Lähte Orava Lipkonnaks. Kunstiandega Lähte gaid Taavi Väinola joonistas imelise embleemi, kus kesksel kohal on vapper oravake.

Milliseid ettevõtmisi ja sündmuseid koos korraldanud olete?

Korraldasime just selliseid tegevusi, mida hing ihaldas ja mida mujal enne ette võetud ei olnud. Uudsus ja isetegemise rõõm oli käimalükkav jõud. Kooli aula kõrval olev duširuum-riidehoid ehitati gaidide poolt ümber koonduste ruumiks. Ruum sai

endale loomulikult tibukollased seinad ja nimeks Hubane tuba.

Lähte gaidide initsiatiivil hakkasid gaidid tegema Eesti rannajoone matkasid. Tähelepanuväärseim oli rannajoone-

Lähte gaidide esimese salga nimi oli Lähte Mürakarulikud Tibud. Kuna tibud on kollased, siis sellest tuli kaelaräti kollane värv.

matk Narva-Jõesuust Iklasse. Kuigi alguses planeerisid terve matka läbida üheksa inimest, siis stardist lõpuni matkasid ainult kolm Lähte gaidi (10. klassi lõpetanud Maria Bulak, Kentti Künnapuu ja Mihkel

Ulk). Järgnevatel suvevaheaegadel tehti jalgsi tiir peale kõikidele suurematele Eesti saartele (Saaremaa, Hiiumaa, Kihnu, Muhu).

Palju kõlapinda sai jalgsimatk Tartust Riiga, millega tähistati emakeelepäeva ja Kristjan Jaak Petersoni sünnipäeva. 14. märtsil 2002 alustati käimist Tartu Ülikooli peaukse sammaste juurest ja lõpetati kaks nädalat hiljem Riia kesklinnas K. J. Petersoni autahvli all pilti tehes. Idee sündis kirjanduse tunnis kuuldust, et K. J. Peterson käis jalgsi Tartust Riiga ülikooli. Kui juba seljataga oli 900-kilomeetrine matk, siis Kristian Jaagu jälgedes käimine tundus lihtsasti tehtav. Põnevast matkast tegi televaatajatele loo populaarne saade Pealtnägija.

Lähte gaidid korraldasid üleriigilise talvelaagri Lähte Lake City. Ei mäletagi, et gaidid oleks enne või hiljem talvelaagrit korraldanud.

Lähte gaidid olid aastaid Teeviidal gaidlust tutvusta-

2006. aastal Roverwayl Itaalias.

Esiplaanil Lähte gaid Annela Orav, kelle järgi sai lipkond oma nime.

Suurlaagri Hõimusilla matk.

Palju kõlapinda sai jalgsimatk Tartust Riiga, millega tähistati emakeelepäeva ja Kristjan Jaak Petersoni sünnipäeva.

24h matka võitjad 2008. a. valmistamas kajakiga ümber Paldiski poolsaare sõitma.

mas ja aktiivsed osalised igas EGL laagris. Lähte gaididele olid parimad gaidisõbrad Jüri ja Nõo üksustest, kellega koos oli alati tore.

Kas keegi teist on tegelenud juhatuses?

Gaidijuht Maria Bulak oli Eesti Gaidide Liidu programmijuht ja Elo Lättemägi koolitusjuht. Juhatuses on olnud ka Helen Teigar.

Kas teil on ka järelkasvu? Kui aktiivselt praegu gaidluses tegutsete?

Kahjuks hetkel Lähte gaidid aktiivselt ei tegutse. Kõik, kes tegutsesid, on täna täiskasvanud ja toimetavad oma tegevustega nii Eestis kui välismaal. Kindel on see, et nad hoiavad gaidlust hea sõnaga oma südames.

Milliseid soovitusi annaksite tegutsevatele gaidirühmadele?

Üks ägedamaid perioode elu-

kaaril gaidlusega tegelemiseks on gümnaasiumi aeg. Korraldage endale ise igasugu üritusi! Kolmandaks soovituks on kord gaid, alati gaid!

Rääkige meile üks hea gaidilugu?

Raskused teevad tugevaks. Kindlasti mitte otsene raskus nagu ühel matkal Lähte gaidi Kentti seljakotti salaja pandud telliskivi. Raskused teevad pigem targemaks. Alguses nalja nabani, aga kui nägime Kenttit kõndimise pealt järsult kahele põlvele kukkumas, siis saime kõik aru, kui suur roll on seljakoti raskusel. Mida vähem asju kaasa tassida, seda kergem on. Pole vaja kaasa pakkida üleliigset. Kui soov on lihtsalt matkata, siis on olulised matkasaapad – mitte see, et igaks elujuhtumiks tuleb kaasa võtta sandaalid, plätud, tossud, kummikud ja muid asju. Oluline on teadmine, et inimest ei tee õnnelikuks asjad!

Ükskord gaid, alati gaid! Selline ongi, Lähte gaid!
ngdr Maria Bulak

Nõo ja Lähte gaidide sõbrapilt Hõimusilla suurlaagris.

Matkasellid Rannajoonematkal Põhja-Eesti rannikul.

Talgud lumisel laagrialal

Fotod: Kirke Kalamats, Maria Bulak, Tiit Lillemaa, Kaur Karp

Tublid talgulised Jääkarud: Teele, Marta, Eve koos salgajuhi Mariaga.

Laosel on tavaline talvapäev imepäraselt kaunis. Kõik puud ja väljad on kattunud paksu lumevaibaga. Ülimalt vaikne ja rahulik, kui just tugevat tuult puhumas ei ole. Mõnus aeg toimetamaks metsakuivaga.

eldakse, et pole olemas halba ilma, vaid on vale riietus. Kipub olema nii, et kui ilmad lähevad külmaks ja veel ka paks lumevaip on katnud teed, põllud ja metsad, siis Laosele asja pole. Päris nii see tegelikult ei ole. Kui lasta metsatee sahal lahti lükata ja tekitada laagrialale väike parkla ning riietuda ilmale vastavalt, siis see külm ei ole probleemiks. Niikuinii kohe tööd tehes saab sooja sisse.

Just sellise meelsusega käisid detsembris, jaanuaris ja veebruaris kooreüraski kahjustusega puid maha võtmas mitmed vaprad gaidid ja gaidisõbrad. Esimese tööna võeti ette talvetormi kahjustuste likvideerimised. Mitu pirakat puud oli tuul maha toonud ja ohus oli ka meie ainuke kuivkäimla. Näiteks ühe suure maha kukkunud kuuse laasimine, järkamine ja selle okste põletamine võtab julgelt kahel inimesel kaks tundi aega. Eks talvel ole

väljakutse samuti lõkke ülesse saamine, kuid kordagi gaidid sellega hätta ei jäänud ja üleliia aega tulesooja saamiseks ei kulutanud. Kuivanud kuuse peenikesed alumised oksad on peamised, millega lõkke ülesse saada. Gaidisõber Kaur Karp, kes aitas just puude langetamisega ja jämedate puude järkamisega näitas oma metsamehe nippi – kuidas lõkke süütamise jaoks kuiva materjali saada. Nimelt tuleb mootorsaega saagida poolikut pakku pikkupidi, siis tekivad pikemad kuivad saepuru liistud. Saepuru tuleb nii palju, et vaja ainult tikuga tuld ja juba see süütab nagu säraküünel järgmised oksad. Kaur meisterdas ühel talgul ka puupakust pliidi, kus peal pannkooke küpsetada. Inspiratsioon tuli huvitavast puust, mis oli keskelt pehkinud ja osaliselt tühi. Pehkinud osa võeti välja ja paku sisse tehti tuli. Kodus oli eelnevalt pudeli sisse kokku segatud maitsev pannkoogitainas ja laagrialal oli ainult vaev pudelist tainas pannile valada. Pannkoogid, maasikamoos

Pannkoogid, maasikamoos ja Nutella talvises metsas – midagi paremat on keeruline söögiks soovida.

ja nutella talvises metsas – midagi paremat on keeruline söögiks soovida.

Talvise perioodiga jõudsid talgulised tormikahjustused likvideerida, kooreüraski kahjustusega metsakuiva langedada, järgata, laasida ja kõiki neid oksa põletada kokku 20 tihu detsembris ja 20 tihu jaanuaris-vebruaris. See tähendab, et aasta normid on täidetud. Kahjuks aga on meie vanad 100-aastased kuused kooreüraski toidulauale sattunud, mis tähendab, et aastate jooksul jääme kõikidest vanadest kuuskedest ilma. Hetkel on silmnähtavat kooreüraski kahjustust hinnanguliselt veel 80 tihu jagu, mis tähendab, et need kõik vajavad tasapisi ära tegemist.

Suur tänu gaidisõpradele Kaur Karpile ja Tiit Lillemaale ning gaididele Pandadest Gretele, Kirsikarudest Mariale, Jääkarudest Teelele, Martale, Evele ning Kuristikust Dianale, kes olid talvel peamised talgutajad.

ngdr Maria Bulak

Külmas värskes õhus tööd tehes on alati suur rõõm toitu kohata.

Tulejumal Maria.

Eluringide põhjal võib oletada, et puu oli ligikaudu 100-aastane.

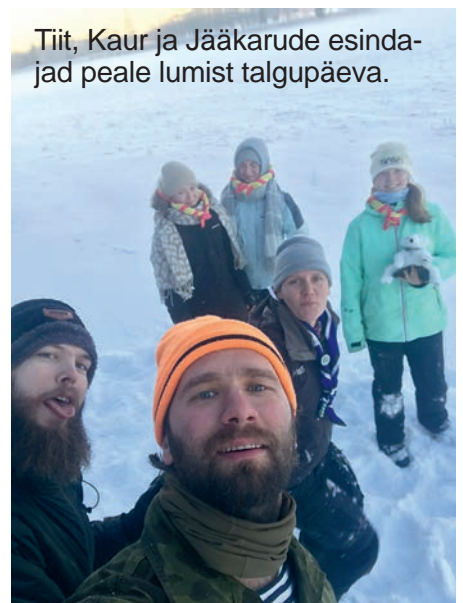
Diana puhastas kuuse tüvelt oksid, mis lõtkesse viidi ja tüvest sai sauna jaoks küttematerjali.

Mootorsaag on laagrialal üks olulisematest tööriistadest.

Pakupliit pannkookide küpsetamiseks valmis

Tiit, Kaur ja Jääkarude esindajad peale lumist talgupäeva.

Verivärskete täiskasvanute valikud

Igal gaidil on oma lugu, kuidas ta gaidlusesse jõudis. Osade jaoks sai tema gaiditee alguse lausa sünnist, sest tema ema on gaid. Teise jaoks jäi gaidlusepisik külge sellepärast, et ta kogemata nägi, kuidas gaidlust reklaamiti algklassides.

Mina isiklikult jõudsin gaidlusesse põhikoolis, kuna tahtsin teada, mis värk on selle Mariaga, mida ta teeb laagrites ja mispärast kõik mu sõbrannad tahtsid keset suve minna Tagametsa (alguses ma pidasin seda slängiks, natuke pean siinamaani) nädalaks ajaks telki magama.

Vahet ei ole, kuidas me gaidlusesse sattusime. Siin me kasvasime kõik suureks, õppides koos kõike, mida gaidlus meile pakkuda oskab. Mida suuremaks me saime, seda rohkem meile usaldati ürituste korraldamise raskust õlule. Alguses saime hakkama pisemate üritustega – kevadmatk ja vormipäev, lõpuks saime edukalt hakkama nädalavahetuse laagritega ja suvelaagritega. Kasvasime tubliks ja tragiks, sooritades ülesandeid, mida kõik eakaaslased võib-olla ei pruukinud osata, just nii nagu kõik noored gaidluses kasvama peavad.

Ise juhi rollis

Ühel hetkel said meist kõigist aga täiskasvanud. Olgugi, et käisime kõik veel (üli)koolis või töötasime mõnel huvitava alal täiskohaga, olime me Eesti Vabariigi seaduste järgi täiskasvanud. See avas meie jaoks gaidluses uusi uksi. Järsku saime me noori

gaidilapsi juhendada oma gaiditarkuste järgi, vormida nendest uusi gaidid ja kõikide oma noorte eest laagrites vastutada. Samuti avanes meile võimalus vormida noori gaidid pisut kõrgemal tasandil, juhtides Eesti Gaidide Liitu juhatuse rollis. Lisaks gaidlusele avanes meile ka igapäevaselt järjest rohkem võimalusi väl-

silma särama paneb ning lapsed on reas end sinu juurde rühma kirja panemas. Need noored täiskasvanud on minu silmis superstaarid. Nende endi eludes on nii suured ja keerulised muutused toimumas ja ometigi on nad valmis uutele noortele gaididele pühendama osa oma väga kiirest nädalast, et seletada

mitu erinevat lõkettüüpi on olemas, kuidas neid kasutada ja neid läbi katsetada. Siinkohal ma ei taha pisendada seda tööd, mida teevad kogenud rühmajuhid, kuna ka nemad on imeliselt tublid, et oma kiire elu kõrvalt jõuavad leida aega oma noorte silmaringi avardamiseks.

Teised verivärsked täiskasvanud otsustasid aga vormida noorte tegevust juhatuse liikmena. Eesti Gaidide Liidus on kokku kuus juhatuse liiget, kellest pea pooled lähevad igal aastal valimisse. Seetõttu on verivärsketel täiskasvanutel kahe aasta jooksul võimalik saada oma ettepanek kõikidele juhatuse ametikohtadele asumiseks. Ametikohale asudes on sul igati kõikide teiste juhatuse liikmete toetus ning eraldi saad alati abi küsida meie tegevjuht Ragnelt.

Mis saab siis, kui sind ei kõneta ei rühmajuhi ega juhatuse liikme ametikoht?

Jah, sul on võimalus korraldada nädalavahetuse laagreid, suvelaagreid ning ka rahvusvahelisi laagreid. Jah, sul on võimalus panustada laagriala korrastamisse ja arendamisse. Jah, sul on võimalus täita vanemgaidide programmi. Kõik need võimalused on verivärskel täiskasvanul olemas, kuid kas need võimalused paistavad nii atraktiivsena üliõpilasesinduse uudsete tööülesannete kõrval? Kas laagriala korrastamine on huvitavam, kui võimalus pääseda esimest (ja võib-olla ka viimast) korda tantsupeole? Kas täiesti uue vanemgaidide programmi alustamine teeb silmad ette võimalusele oma

Fotod: erakogu

Igapäeva elus töötab Liina lennukipiloodina.

jaspool gaidlust – erinevad õppeained koolis, huvitavad praktikumid, edutamised tööle ning lisaks kõik muud hovid, millega me gaidluse kõrvalt tegeleme.

Osad meist, verivärsketest täiskasvanutest, otsustasid vormida noori rühmajuhidena. Noori lapsi gaidlusesse leida ei ole keeruline – leia endale lähim kool või noortekeskus, mine räägi neile kõigest, milles gaidlus sinul

Kas meie suurte või väikeste gaididena saame teha midagi, mis paneks verivärsked täiskasvanuid jätkama gaidlusesse panustama?

töökohas tõusta karjääriredelil?

Valik on sinu

Olgu. Noor verivärske gaid on valikute ees. Tal on mõlemast satsist juba väikse kogemusega gaid, kelle käest nõu küsida. Gaidijuht olla ei ole kerge. Lastel hakkab tihetilugu laagrites paha olla ning leida see piir, kust piisab puhkamisest või valuvaigistist, on keeruline. Igapäevastele koondustele on keeruline noori kohale saada, kuna ühel on tantsutrenn, mida nihutati koonduse ajale ning teisel on korvpalli trenn, mis hakkab pool tundi pärast koondust. Ka juhatuse liige olla ei ole kerge. Panna ühtima oma tunniplaani ja teiste välissekretäridega koosolekuid on keeruline. Kui kommunikatsiooni juht täidab oma ülesandeid nii nagu paika on pandud ja saab samal ajal anonüümset kriitikat, siis see ei motiveeri ei teda ega teisi juhatuse liikmeid oma tööd tegema.

Kuidas peaks verivärske vanemgaid tegutsema edasi pärast seda, kui tema juht enam koondusi ei tee ja laagrites ei juhi? Kas teda hoiab gaidluses pelgalt isetu soov midagi teiste jaoks teha? Kas tantsupidu, üliõpilasesindus ja tõus karjääriredelil on võimalik panna gaidlusega konkureerima? Kas meie suurte või väikeste gaididena saame teha midagi, mis paneks verivärsked täiskasvanuid jätkama gaidlusesse panustama või on see kõik ainult nende endi kätes? Või on verivärskel noorel veel mõni muu valik, mille peale mina ei suutnud, olles omal ajal verivärske noor gaid, tulla?

gdj Liina Sõrmus

Päikesekiir Liina on pärit Grislide rühmast ja tema gaidijuht on Maria Bulak.

Sombune ilm seda duot ei heiduta.

Gaidid Rapla Noortemessil

Kaire ja Kirke käisid 11. novembril Alliksilma Elamustalus Eesti Noorteühenduste Liidu Noorte Osaluse projekti raames noorte üritusel, milles tutvustati 40-45 noorele vanuses 7.-16. läbi praktiliste tegevuste erinevaid võimalusi formaal- ja mitteformaalõppe sidumisest. Hoolimata tuulisele ja märjale ilmale oli kohal hulganisti koolilapsi, kes erinevatest tegevustest osa võtsid. Meie tegime lastega 15-mängu, kus täringu veeretades punktisummat

järjest suurendades pidi 15-ni jõudma ja iga kord lahendama mingi ülesande. Tihti veeretatud ülesanneteks osutusid Eesti lipu kokku pakkimine, matkavarustuse nimekirja koostamine, noorteorganisatsioonide ära tundmine ning morsekoodi sõnumi dešifreerimine. Saime ka tutvustada lühidalt gaidlust ning jagada tutvustavaid materjale. Pärast toimus lõunasöögi söömise kõrvale mõnus ja soe tänamine vahva korraldusmeeskonna poolt.

gdr Kirke Kalamats

Fotod: Kaire Jürgenson, Kirke Kalamats

Lapsed lahendavad morsekoodi ülesannet.

Alati valmis gaidlusest rääkima.

Ahjusoojad märgid ja kleepsud.

Galaktika Pingviinid valimas sobilikke esmaabivahendeid matkale.

GALAKTIKA PINGVIINIDE HELLAKESTE JÄRGUKATSE

Hellakeste järgukatse toimus 2022. aasta novembris ja teemad-ülesanded, mida nad tegema-lahendama pidid olid sellised:

1. Hellakese lubadus ja seadused – kuidas teistele seletad?
2. Mida võtad nädalavahetuse laagrisse kaasa, kui ilmataede on selline (said seljakotitäie asju ja pidi välja valima ainult vajalikku)?
3. Esmaabivahendid matkale – kaasa võib pakkida ainult need asjad, mida kasutada ka oskad. Vali välja ja seleta, miks just see ja kuidas (millises olukorras) kasutada.
4. Eesti kaart – kus oled laagrites käinud?
5. Miks sulle meeldib olla hellake?
6. Parim hellakeseks olemise lugu, mis meelde on jäänud.

Fotod: Tiia Lillemaa

Kadi demonstreerib sortimenti nädalavahetuse laagri jaoks

gdr Tiia Lillemaa

Tallinna Tehnika- gümnaasiumis gaidlust tutvustamas

Kirke käis 6. veebruaril esimese tunni ajal Tallinna Tehnikagümnaasiumi õpetaja palvel lastele gaidlust tutvustamas. Noorteorganisatsioonide teema on õpikutesse sisse kirjutatud ning pakub noortele suurt huvi. Lapsed said lähemalt tutvust teha just gaidlusega ning kuulda, kust see pärit on, mida seal igapäevaselt tehakse, milliseid suuri matkasid ja üritusi korraldatud on ning kui palju gaide üldse maailmas on. Lahendati ka olulist ellujäämise ülesannet, et järele proovida oma loogilise mõtlemise oskust ja ellujäämise tarkuseid.

gdr Kirke Kalamats

Foto: Kirke Kalamats

Võta osa 24h matkast!

Oled juba pikalt mõelnud, mis võiks olla Sinu selle suve eneseületus?

Enam ei pea sa otsimal! Megavinget elamust ja unetut ööd pakub 24h matk, mis toimub Eesti Gaidide Liidu suvelaagri raames **22.-23. juulil** Start on kell 6 hommikul Laose Laagri alal Raplamaal. Meeskonnas võib olla 3-6 inimest.

Matk toimub kolmes jaos: jalgsimatk, rattasõit ja kanuutamine. Osalustasu on 25 eurot inimese kohta, see tuleb kanda Eesti Gaidide Liidu arvelduskontole.

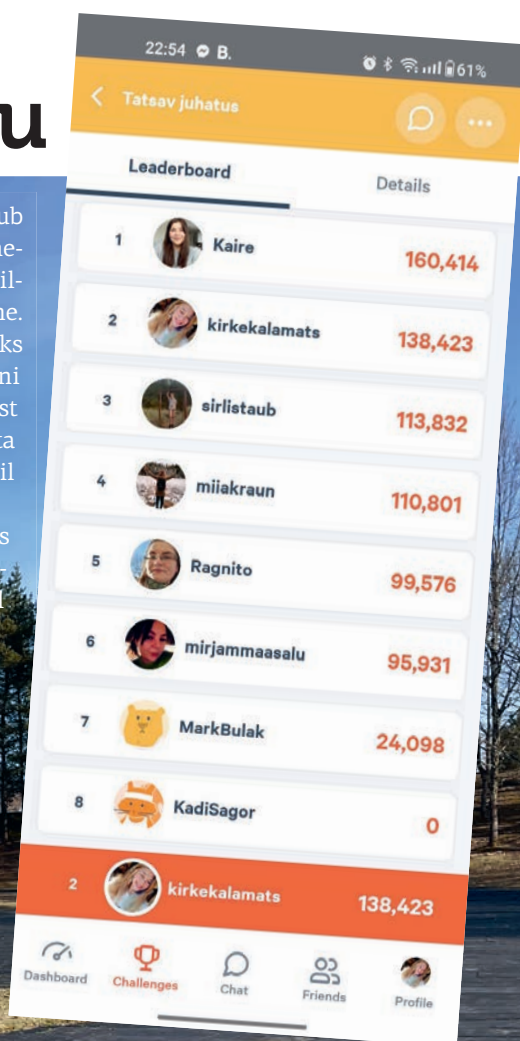
Juhatuse liikumiskuu

Juba kolmandat aastat toimub juhatuses sõbralik omavahe-line võistlus – kes saab aprilli-kuus kõige rohkem samme. Mõnus sammuhasart on juba kaks aastat viinud võimsate tulemusteni ning rändkarikas on rännanud käest kätte, kuid kelle kätte maandub ta sel aastal? Selline on seis 14. aprillil ehk poole kuu peal.

PS! Kadil on kindlasti varuks paras ports samme, mille ta otsus-tavalt äppi ühendab kuu viimasel päeval.

Kaire on hoos.

**EESTI
GAIDIDE
LIIT**

Toimetuse:

Kaire Jürgenson
Kirke Kalamats
Annabel Klein

Kujundus Ruth Laasi

Toimetuse aadress:

Tööstuse 48a, Tallinn 10416
kommunikatsioon@gaidid.ee
www.gaidid.ee

Trükikoda Pajo

Suur tänu ka kõigile
kirjutajatele ja pildistajatele!

		9				1	
			4		5		
8				3			2
	5		1		7		6
		1				3	
	6		5		3		7
1				5			9
			7		4		
		2				8	

**LUULE
NURK**

I
kui tahad,
ma harjutan paindlikkust ja keeran
end kahekorra

armastan,
ülepeakaela

näen end paelana lepages metsas
lendamas
kelle kaela, ei julge - veel - oelda.
ainult maal,
portree, meelde tuletab
su hääle, mis tookord nii sosistas –
me hoiame teineteist
näe, kui ei oleks kedagi meist
kes kuuleks kui langevad kased
kõiguks nad niipea kõik. see hääl
kostab su enese lähedalt,
see torm kõlab peagi veel valjemalt,
need lained ei lakkagi löömast.
ja pole vahet loojal loomast.

II

sa ei tea, sa ei tea,
millest valusaks mõtlesin pea,
kui sa polnud mu lähedal.
kui sellest piisaks, oleksin su silmas
piisaks... oleksin su lõkkes haluks
see on kõik. vaid seda paluks..
mõtlen ainult, ega ütle,
kui vaatad mind sa üle süte
ja vine lainena tantsib su näos.

kuid palvena ma mõttes hüüan:
pane oma käed mu kaela
endaga mind kaasa haara
ainult sinu poole püüan
ainult sinu nime hüüan

Küllü-Triin Laanet